

L'AUTONOMISTA

DIARI FEDERALISTA REPUBLICÀ I D'AVISOS I NOTÍCIES - ES PUBLICA A LA TARD

GIRONA, DIMARTS, 10 DE NOVEMBRE DEL 1936

NUMERO 10.000

FRANQUEIG CONCERTAT

Ho repetim, ara més que mai!

Madrid, inexpugnable per als bandolers amb faixí, serà la fossa del feixisme

JO, CATALA...

Una vibrant allocució de Companys als lluitadors de Madrid

Ahí, a la nit, a tres quarts de vuit, el President Companys adreça per ràdio la següent allocució a l'heroic poble de Madrid:

Madridenys: Us parla Lluís Companys, President de la Generalitat — us parla el vostre germà—. Els rebels són a les portes de la capital de la República, i vosatres les defeneu. En aquest importantíssim moment d'una guerra que assenyalava l'hora decisiva de la grandesa d'Espanya, els ciutadans de la capital de la República han de donar, setant donant i donaran exemples de resolució, de disciplina d'endurit coratge i d'autèntic heroisme.

Camarades: E ldestí ha volgut que aribés aquesta ocasió (trajectòria fatal d'un vell procés polític) en la qual ha de sortir a la superfície el bo i el dolent, el fort i el feble que existeix en el fons de la consciència del país, i de cada poble i de cada home.

La República democràtica fou generada fins la feblesa o la inconsciència; una burocràcia militar mimada, la qual es va conservar en els seus llocs, aixecat contra d'ella i pretén desmantellar-la. S'ha sublevat en el protectorat marroquí, cobrint-nos de vergonya davant el món civilitzat, i ha portat a la península moros mercenaris i terç estranger per envair i sotmetre el poble, mentre té sempre en els seus llavis, tantes pel deshonori, el nom d'Espanya.

Són els exercicis de la facció i el qui sosté i aguanten: les forces velles de la plutocràcia clerical que renega de Crist; els latifundistes, cranc de l'economia del país; la gran banca i l'alta burgesia, sense pietat i sense sentiment humà, retrassades un segle de tot el que representen ideals conservadors de la resta d'Europa. Són els hereus de Savalls i de Cucala, fills de Torquemada, que han arrasat les terres i crucificat els homes, i procurat el naufragi dels valors morals de la raça i de les seves forces d'energia.

Que els fills del poble no oblidin que tenen les armes pr a vèncer i en futures empreses, però l'objectiu d'ara és guanyar la guerra. Amb un gest d'home es conquista la glòria. És un moment en el qual els pobles s'immortalitzen o cauen i s'enfonsen en el silenci i la ignominia. El veredict de la història jutjarà cadascú, segons la seva conducta. I jo, català, ambiciono per a Madrid, aquest Madrid inquiet i fàcil i humà, generós i noble, l'alt orgull de mantenir per dret propi la capitalitat de la República i de deixar escrit el seu nom en les pàgines inesborrables del llibre de la història.

El nostre poble, aquest magnífic poble que té l'ànima plena de fines i de vives inquietuds, havia assenyalat ja a la República el camí a seguir, que no fou sempre atès. Ell es manifestava com podia amb l'esperança que sabessin traduir-se e nactes de direcció clara, energica i profundament transformadora les seves grans il·lusions. Però se li regatejà molt, per a complaure o calmar els traïdors i enemics de la República. I ací teniu la resposta.

Però poble, poble germà. Ara tu tens la paraula! Demuestra que no ets un

caigut i que no estàs atacat pels efectes de la tortura a què t'han sotmès. Demuestra que va quedar sana i neta de la infecció austriaca i borbònica la teva sang i el teu cor. Lluita, venç o mor en el teu lloc, soldat de l'exèrcit popular, fill esforçat i simbòlic del poble espanyol. Combat amb les armes, amb les dents, amb les urpes. Llença't en alluvió contra l'enemic que és una ombra, només que una ombra a la qual foragitarà el temps de la teva ànima i l'àngel del teu ideal victoriós.

Tu covard, enerra. Et marcarem amb el ferro roent de la infàmia. Deixes ésser nascut d'un bastard borbònic i d'una cortisana estrangera. Per això reclutes i lences les armes. Deixa el pas lliure, que no ets dels nostres i t'has entaforat als nostres rengles. Vest-te'n rufià!

Vosaltres, valents madrilenyens, endavant! Catalunya us ha enviat reforços i us estima i us admira.

Madrid! Madrid! Pronunciarem el teu nom com un res i com una admiració. Guanyeu'!

Disciplinats, atents a les ordres del comandament, irreductibles en l'espera, rabiosos i furiosos en l'ofensiva, cada pam de terreny tancat per la vida d'un home, amb l'ànima peltòrica d'illúsió i d'ambició heroica, futurs noms de la història... Herois!

A través del micròfon deixo caure el meu cor sobre el vostre. Visca la Llibertat!

RIQUESA D'ECONOMIA

Vivim els moments solemnes d'una gestació econòmica. Cal erigir la implantació de mètodes nous per tal d'obtenir resultats eficaços; cal però també evitar l'amargor d'un desençert que produiria daltabaixos suïcides. Per això fer calen uns estudis profunds, als que no ens considerem capaços. Unes suggerències exposades sota el control d'un criteri sincer, ens lleven l'obligació d'exposar allò que considerariem una gosadia, enduts pel nostre afany d'aportar idees en bé de la col·lectivitat.

D'entre els fruits recollits per l'exposició sistemàtica d'un procés econòmic lliurecanvista, hi ha la crua realitat de dos fets concrets: El benestar econòmic produït per l'escasseig i la raresa de productes; i la paradoxa forçosa quan esdevé l'excés de producció i la super-industrialització que mena a l'abundància. Per una paradoxa, fins a cert punt compresa, quan sobrevé lo darrer, minva la potencialitat adquisitiva de l'individu.

Es precis, doncs, conjuminar l'abundància emmirallant-nos no amb el benestar produït per la raresa — desfertilització de la terra, destrucció de productes agrícoles i elaborats, inutilització de màquines i enderroca-

ment dels progressos que forneix la tècnica — si no tenim com espill la susdita capacitat adquisitiva del valor home i com a objectiu l'energia que ha de fer moure la legió d'homes parats.

La destrucció de productes és un luxe que no tothom es pot permetre.

Deu cercar-se — al nostre entendre — la capacitat de producció sotmetent-se a les exigències d'un areglat consum col·lectiu — exponent màxim d'un benestar desitjat — i tenint cura de sobre-produir allò quina venda o intercanvi ens produirà el mitjà d'obtenir el que materialment és impossible de produir; sense que aquesta sobreproducció per tenir un fi prèviament destinat, equivalgui a una desvalorització dels productes germans, creats amb anterioritat. Ill desmereixement i la desvalorització són fruit d'una lliure concurrència mal dirigida.

La producció s'ha d'emmotllar a les exigències del consum, ateses sempre les imperioses necessitats d'ordre intern i orgànic con són clima, mà d'obra, etc. La producció de primeres matèries, etc., però deixant d'ebanda l'absurditat que representa sortir a la salvaguarda d'uns interessos individualistes per enfrontar-los amb el benestar que requereix un comú estat de coses.

Per això fer, no hi ha dubte que han de sorgir un cúmulo de dificultats, que l'habilitat i pericia d'un organisme responsable ha de resoldre. Preparació de les masses, classificació dels valors tècnics, modelació dels més avançats sistemes de producció, classificació dels valors industrials i productius ja existents, creació de nous valors, recerca dels movils que han induït a la desaparició d'algunes indústries, serveis d'especialització industrial i agrícola, etc.

L'aportació, estudi i realització de totes aquestes dades, junt amb altres de cabdal importància, han d'illustrar la mentalitat d'un organisme econòmic. No capim, però, l'efectivitat d'un consell d'economia, sense ésser recolzat per un vastíssim servei d'estadística — Ciència i Estadística —. Una estadística econòmica que no es concreti a catalogar un munt de dades més o menys concretes. Un servei que no equivalgui a la creació d'una nova modalitat burocràtica, sinó que sigui el màxim exponent de la nostra potencialitat tècnica i econòmica.

De petits, que hem estudiat l'Economia i l'Estadística de conjunt. No volem comprendre ara, l'interès en voler-nos demostrar la ineficàcia d'aquesta vella modalitat pedagògica.

Ens interessa abans d'acabar la consolidació d'un punt, que la nostra modesta mentalitat descriptiva feia que negligíssim. Al posar de manifest la necessitat de regular la producció a les exigències del consum, no hem volgut dir que restringíssim la llibertat de produir. Considerem que la lliure-producció, dins els límits que exigeix una economia organitzada, és un estímul per al productor, que repercuteix amb el producte el·laborat. L'organisme econòmic superior, afegeix a la multitud de garanties que integren el seu bagatge, l'hostilitat a tot allò que representin equívocs de producció, maquinacions d'especulació, deficiències industrials fruit d'esperits desmanegats, desmoralització de la lliure concurrència i tot allò que té de xacros l'economia basada amb un desmesurat esperit de positivisme individual.

B. PARERA I VILAR

La victòria és segura

Cada dia podem assabentar-nos, ja sigui per les cròniques dels enviats de la premsa als fronts de guerra ja per les referències d'aparença sovint freda i concisa dels comunicats oficials — de com l'heroisme del milicià del poble es plasma en fets d'armes, en actes de valor individual o col·lectiu que, repetint-se de cap a cap de la península encesa en la guerra civil són la millor fermaça de què la lluita cruent que estem sostenint per la llibertat i per la justícia es té de resoldre dintre curt amb resultat favorable per a les forces del poble.

La guerra es troba ara en un moment crucial. L'ofensiva facciosa culmina en l'atac a Madrid sostingut per tot el material de guerra i per tots els combatents de què poden disposar els rebels, i animat per una desesperació que intenta substituir el valor que només poden donar uns ideals plenament sentits i pensats. Després d'aquest darrer esforç l'exèrcit facciós caurà fatalment de desfeta en desfeta; els famosos moros regulars, els soldats del terç, els religiosos catòlics que formen en les rengles dels requetés, tota aquesta canalla infecta que havia pretès donar-se a si mateixa una fama d'aptitud combativa fugirà vertiginosament davant de l'exèrcit del poble que anima un autèntic heroisme posat a prova repetidament en les diverses contingències d'aquesta guerra. Car en la guera moderna com en les guerres dels temps passats el que veritablement compta, el que decideix sempre la contesa no és pas el millor o pitjor armament ni una tècnica militar més o menys refinada: el que veritablement compta en la lluita és el material humà. I nosaltres podem dir a hores d'ara que en aquest aspecte disposem d'un exèrcit més nombrós, amb molta més moral i ab una disciplina més efectiva que els facciosos.

Naturalment que si aquest exèrcit no disposés més que d'aqueste qualitat morals i es presentés gairebé inerme davant l'enemic ben armat, com havia vingut passant fins ara, ens cabria la possibilitat d'esperar més que res una desfeta gloriosa de les nostres armes. Però avui els milicians del poble compten amb armament suficient i la direcció tècnica que pot posar en marxa tots els recursos de la guerra moderna; no hi pot haver cap dubte sobre la seguretat de la victòria que ha d'acabar per sempre amb la salvatgeria que pretenia imposar sobre el nostre país la reacció de tot el món, i ha d'acabar amb la reacció mateixa.

Els moros regulars, els estrangers del terç, els senyorets i els capellans dels requetés caminen ràpidament cap a la seva destrucció inevitable. De tot arreu penetren els esclats de llum que desfan la fama de terribles combatents que les velles catòliques els donaven en les seves històries de la vora del foc. Potser els minaires asturians són els primers que han començat a desfer amb una ironia fatal, aquesta mena de fantasies de Canterville.

Car hom conta que els papers s'han canviat per aquelles muntanyes d'Àsturies, i que aquells formidables moros importats per el Queipo, amb l'objecte d'aterroritzar els nostres soldats, si bé són especialistes en tota mena de terribles salvatgeries com si fossin facciosos d'ací mateix, no compleixen tant al peu de la lletra la seva missió en altres aspectes més decisius de la guerra civil, i que la seva escamesa no és tant potent ni tant cega, que l'empenta inicial els privi de fer marxa enerra, com conills davant dels minaires asturians que van marcant a cops de dinamita traus profunds de victòria en el sol del seu país lliure.

LA MASCARA Y EL ROSTRO

EL LORO SILENCIOSO

Un periódico belga cuenta que ha visitado uno de los redactores en París a Alcalá Zamora, y que el que fué presidente de la República española, aun cuando le ha recibido muy amablemente, no ha querido hacerle manifestación alguna sobre la situación de España.

Por primera vez en la vida quizás se niega a hablar el eterno hablador. Y pensamos que misión cumple en la vida Alcalá Zamora si está silencioso, ya que lo único que hizo en la vida fué hablar y hablar incesantemente, y por hablar fué lo que fué para desgracia de todos. Cuando el loro enmudece —dice un adagio brasilero— es que el loro va a morir...

Pero esto no es cierto más que en el refrán. Hemos conocido muchos loros que han vivido sin decir esta boca es mía mucho tiempo. Además, que la raza de los loros a que pertenece Alcalá Zamora, es la de marrulleros; esto es, una familia de loros que calla cuando le conviene.

Que ahora le conviene callar a don Niceto, no cabe duda. ¿Qué va a decir, ante la gran vergüenza que está atravesando España? No podría decir que

él fué el primer incubador de esta tragedia. Que siendo presidente puso el Gobierno en manos de Gil Robles —el ministro de la Guerra—, a sabiendas de su antirrepublicanismo y contra las protestas unánimes del pueblo liberal. No podría decir que vió impasible cómo desde este ministerio de la Guerra se repartían los mandos todos los generales monárquicos. No podría decir, tampoco, que las fortificaciones de la Sierra y de Mahón, entre otras, tendían a asegurar el triunfo de una rebelión militar, caso de producirse. No podría decir que en la sangrienta represión de Asturias él alentaba el "despanzurramiento de los mineros", como decía Franco...

Y si nada de esto podría decir el jesuitico presidente, ¿qué le hubiera dicho a ese periodista belga? El viejo zorro monárquico ha preferido callar. En el lujoso hotel de París donde se hospeda, espera, sin duda, el triunfo de la tropa insurrecta, para sumarse a ella con una adhesión benévola, al principio; fervorosa, después. Tiene un hilo magnífico para la comunicación. Es el consuegro de Queipo. Ya se encar-

gará el borrachín de La Campana de llevar al ánimo de Franco la conveniencia de que el "esclarecido orador se reconcilie con los invasores".

A estas horas cada uno de estos nauseabundos personajes de la pasada situación, antecedente de la situación presente, tiene hecho ya su plan para no salir perjudicados en lo que ocurra, sea lo que sea. Nada importa a ellos que corra la sangre a ríos y que sobre la tierra de España se extiendan los montones de cadáveres. Sobre la masacre misma fundarán sus cacicatos y sus influencias. Todo puede perecer menos los Alba, los Romanones, los Alcalá Zamora...

Al pueblo es, después de esta terrible prueba, a quien le incumbe que tales cosas no sucedan. Que la mudez de Alcalá Zamora continúe ligándose con la mudez de la muerte. Que no hablen, porque no pueden hablar. Cuando el drama se vive de verdad, con todo el horror de la sangre y la muerte y las

lágrimas de huérfanos y viudas, sobran los comediantes que lo imitan.

Ese periodista belga que fué ayer a ver a Alcalá Zamora, no sabía qué clase de pájaro iba a ver. Creyó hallarse con un loro grandilocuente y se halló con un loro silencioso. ¿Por qué? Averigüelo el compañero. Pero vea cómo la Historia Natural dice que el loro enmudece cuando va a cambiar de pluma. El síntoma es bien elocuente, ya que no hayan sido las palabras de don Niceto. Va a cambiar de pluma. O de chaqueta, que es la pluma de los loros estos. Se pondrá al fin, la auténtica librea con que nació. Medio sotana, medio toga, medio uniforme de ministro. Algo híbrido en apariencia, pero sólidamente fundamental en el fondo. Lo que llamábamos antes reaccionario, retrógrado, neo, ultramontano, clerical, derechista, y que hoy hemos resumido con una palabra feliz: fascista...

Ezequiel Endérix De "Solidaridad Obrera".

do hombre y toda nación". También dijo que no le asustaba un gobierno comunista si actuaba dentro de la ley y para hacer respetar la ley. Luego hizo referencia a las atrocidades de la guerra civil, que "no son una causa sino un efecto de la guerra declarada y la guerra no la declararon los comunistas, ni los socialistas, ni los republicanos, ni el Frente Popular, ni el Gobierno; la declararon los militares que se sublevaron". Pidió a los demócratas de los Estados Unidos que volvieran los ojos a España, que ayudarían a salvar la democracia, que sintieran en su alma, como cosa propia, la tragedia de los campos de España, porque en ellos se juegan los destinos de la democracia universal.

Isabel de Palencia, en correctísimo inglés, pronunció un vibrante discurso desvirtuando muchas de las falsas noticias propaladas por la Prensa que favorece la causa de los fasciosos. Explicó el movimiento del Frente Popular, la rebaja de jornales y aumento de horas de trabajo mientras gobernaron los que sucedieron a los dos primeros años de la República. Desvirtuó que la sublevación militar estuviera justificada por la persecución por parte del Gobierno de la República, de la iglesia católica, por cuanto ésta gozaba de entera libertad. Negó las atrocidades que se achacaban a las Milicias combatientes leales al Gobierno, atribuyéndolas, centuplicadas, a los moros y a la legión extranjera, que son las fuerzas de combate de los sublevados.

¿Y qué dijo el franciscano? "Yo vengo en misión espiritual, comencé, añadiendo que traía la voz del Gobierno, un Gobierno en que hay de ministro un católico vasco, y la región vasca es la más católica de España. Asombróse de que la democracia norteamericana no estuviera decididamente a favor de la democracia española, encontrándose — caso singular — con periódicos que defendían calurosamente al fascismo. La realidad, sin embargo, creía el padre Sarasola que era otra, pues en el fondo un pueblo que, como el yanqui, luchó por la libertad, no podía ser otra cosa que un amigo del pueblo español. No encontraba medio de justificar que un católico apoyase al fascismo, tan antagónico de las Santas Escrituras. Pidió a los católicos de América que no ayudaran a propalar las mentiras que circulaban sobre la actitud del Gobierno español respecto a la Iglesia.

Luego vinieron las donaciones. Después un liberal norteamericano dijo que, habiendo consultado al Departamento de Estado en Washington, le aseguraron que España podía comprar legalmente armas en Norteamérica. A las once y media de la noche, los tres representantes de la liberalidad española, iban en el tren, gozosos de la manifestación neoyorquina de españolismo popular, camino de las cataratas del Niágara.

AURELIO PEGO

Nueva York, noviembre.

Els qui van a lluitar

Aquest matí, cap a les onze, ha passat per aquesta ciutat un tren, procedent de França, amb gran nombre de joves estrangers — francesos, belgues i d'altres nacionalitats —, que abrindats per la flama d'un ideal noble i humaníssim, se'n van a lluitar al front.

Han anat a l'estació a saludar els expedicionaris el Comissari de la Generalitat, Sr. Jordi Frigola, Consellers del nostre Ajuntament, representants dels partits i organitzacions antifeixistes i nombrosos ciutadans.

Així que ha arribat el tren, un grup de nens madrilenys, acollits a Amer, acompanyats pel nostre estimat correccionari Emili Riera, han donat la benvinguda als coratjosos joves, i tot

seguit han fet sentir les càlides mostres de "La Internacional", que han estat corejades amb entusiasme pels expedicionaris.

La sortida del tren ha estat emocionant. Tothom victorejava aquells treballadors que, en venir a defensar la llibertat de la nostra pàtria, venen a defensar la llibertat de tots els pobles del món, fraternalment units, en aquesta hora crucial per a la democràcia, contra el Feixisme que representa totes les forces de reacció — l'ombra del Passat contra la llum radiant de l'Esdevenidor — i simbolicament contra totes les tiranies.

Bona sort a tots els qui van a lluitar!

NOTÍCIES

En alguns dipòsits de la "Campsa" d'aquesta ciutat, no hi ha hagut benzina per als vehicles de motor, ni per a les indústries. S'ha fet, durant uns dies, un ús immoderat d'aquest element indispensable. No s'ha mirat prim. El cas que ha passat ara, no es deuria repetir. Estem en guerra. Una brutalitat pròpia dels feixistes, com la de Roses, es podria repetir qualsevol dia en la nostra costa del litoral. Hi si els camions, no tenen benzina, per traslladar d'un punt a l'altre soldats, milicians i material de guerra, els estralls serien d'una conseqüència desastrosa, és per això, que nosaltres, ens permetem dirigir-nos al company Igleas, que ordenés als encarregats de subministrar gasolina, que en els dipòsits en quedés 1.000 o 1.500 litres de reserva per a qualsevol eventualitat de la guerra.

Perquè hem de pensar, que la benzina ve de lluny, d'Amèrica o de Rússia o d'altres llocs productors de petroli; que no es fa aquí com els botlets i que és un element absolutament indispensable per a fer la guerra.

Gastar el precís, no fer disbauxes ni viatges recreatius sense urgent finalitat.

AVUI GRANDIOSA ESTRENA de la monumental producció

REBELION a BORDO

el film més gran que ha produït la cinematografia i que ha de veure tothom.

Mentre els aeroplans Italo - Alemans bardegen Madrid, què fa el Comitè de Londres?

El Comitè de Londres serà recordat en els annals diplomàtics per la seva hipocresia i per la seva incoherència. Això sense parlar del cinisme de què dona proves davant el bombardeig d'una ciutat oberta com Madrid, causant només víctimes innocents, per part dels pilots mercenaris italians i alemanys. Totes les consciències honrades no poden eximir el Comitè de Londres d'una responsabilitat en aquest fet. En efecte, si el Comitè hagués funcionat com devia, Mussolini i Hitler no haurien pogut afavorir els rebels.

Ja remarcarem que la inactivitat de lord Plymouth de bloquejar tots els ports d'entrada del territori espanyol, sense distinció entre govern legítim i rebels, no podia ésser acceptada pel Govern de la República. És tractaria, ni més ni menys, d'una incorrecte política i d'una violació del dret internacional. No es pot imposar a un Govern legítim que realitza una operació de policia, una mesura aplicable a nacions en guerra entre elles.

Mentre escrivim aquestes ratlles no es coneixen encara les decisions preses pel Subcomitè; però la llarga conversa que han tingut Maisky i Plymouth ens fa suposar que el Govern de Moscou no s'adherirà a una proposició que constituiria una monstruositat més, i que cal forçar legal no podria imposar al Govern legítim de la República espanyola.

En la nostra opinió, el Comitè de Londres ja no té cap raó d'existir. Ha fracassat fins ara, i probablement seguirà fracassant en el futur. Si el seu objectiu és el d'il·lusionar l'opinió pú-

blica com Eden aconseguí de fer-ho quant a Etiopia, és inútil que continui. Si la moral i el dret internacional són alguna cosa, no cal Comitè; n'hi hauria prou que les governs dels països liberals o democràtics, o simplement partidaris de la legalitat, imposessin la immediata cessació del proveïment, el comiat dels aventurers tramesos en socors de Fanco i Companyia i, àdhuc, els exigissin una indemnització pels danys ocasionats.

S'afirma que la Gran Bretanya vol insistir en el propòsit d'humanitzar la guerra civil. Poca cosa, o àdhuc, una hipocresia més. L'única humanització de debò és la ràpida fi de la guerra. I això només és possible si els generals traïdors deposen les armes.

J. T. I. C.

José Escatlar

Material Elèctric.

Bateria de cocina.

Artículos para regalo.

Lámparas «METAL».

Rambla Libertad, 28 y 30 GIRONA

—Véndese coche para niños, usado, a precio de ganga, razón: Lorenzana, 19, pral.

Para defenderse de los rigores del invierno, nada mejor que una ESTUFA ELÉCTRICA

SOLICITAD DETALLES Y PRECIOS EN

"Servicios Eléctricos Unificados de Cataluña"

CALLE ACEQUIA, 1

GERONA

CRONICA DE NORTEAMERICA

Habla la República Española

El Madison Square Garden es uno de los estadios más grandes del mundo. Cuando hace unos días tres españoles se levantaron allí para hablar al pueblo norteamericano, el Madison Square Garden era un corral. Así parecía de pequeño con sus veinte mil almas dentro y unas cinco mil fuera, en la Octava Avenida, pugnando por entrar.

La España del pueblo iba a hablar y el pueblo de Nueva York se volcó en el Madison Square Garden. El pueblo de Nueva York, tan indiferente a todo lo extranjero, respondía en masa para saber de España, para aplaudir a España, para recoger dinero para España. Yo os digo desde aquí, proletarios de Cataluña y de España, que en ninguna parte tenéis mejores ni más entusiastas amigos que en el proletariado norteamericano. Todavía resuenan en mis oídos, en zumbido agradable, los vivas a la España popular y antifascista.

Marcelino Domingo estaba emocionado. Isabel de Palencia, grave con esa seriedad trágica, difícilmente trataba de ocultar su entusiasmo. El padre Sarasola que iba a defender allí ante veinte mil personas, su misión sacerdotal, al catolicismo y al nacionalismo vascos, después de haber sido acusado desde todos los periódicos y habérselo negado el uso de la palabra en el Canadá, recibió una larga, calurosa y emocionante ovación. Aquella ovación trepidante, sin que hubiera dicho una sola palabra en su defensa, le justificaba, le reivindicaba.

¡Gran noche española esa noche neoyorquina del Madison Square Garden! En el inmenso local donde se suelen dar puñetazos los ases del pugilismo, recibí no pocos golpes de boca de los oradores y de manos del público, el fascismo español. Rara vez he visto una muchedumbre heterogénea tan entusiasmada.

Yo corrí a ver si tenían abierta la cantina. Es que aquello era una borrachera de entusiasmo. Por la España del pueblo, todo. Y hubo quien dejó allí su voz hasta enronquecer, quien se despegó las manos aplaudiendo y quien se quedó sin el último dólar en la espléndida y espontánea donación, clámide de la brillantísima asamblea.

No es fácil tarea, ni aun en Norteamérica, reunir en una noche al calor de un mitin en pro de una nación extranjera, quince mil dólares, más de cien mil pesetas. Ese milagro lo lo-

graron las organizaciones obreras de Nueva York al impulso de la palabra de Marcelino Domingo, de la apelación de Isabel de Palencia, de la presencia doctoral del franciscano Sarasola. Isabel de Palencia, tan humilde y modesta a pesar de su extraordinaria inteligencia, con su vestido negro y su abrigo claro, menuda, delgada, tenía también cierto aire franciscano. Y el padre Sarasola, tan pequeño, era un gigante en medio de aquel inmenso gentío que le ovacionaba en pie.

Todos los periódicos lo habían anunciado, pagando el anuncio por supuesto. "Habla España esta noche". Varios camiones, recorrieron la ciudad, lanzando a los espacios, por medio de poderosos altavoces esa misma frase. "España habla esta noche", que parecía una contraseña. "Esta noche, a las ocho. Hay que oír esta noche la verdad sobre España. ¡Demócratas de Nueva York, hay que oír la voz de España!" Esto iban diciendo en vozarrones terribles por las calles. Jamás se oyó en Nueva York tan profunda y tan repetidamente el nombre de España.

¡Hizo algo Marcelino Domingo, pedestal de esta multitud simpática que le escuchaba, para situarse en calidad de demagogo? No. El Marcelino Domingo del Madison Square Garden de Nueva York fué el mismo Marcelino Domingo de palabra clara, de lógica rotunda, de ecuanimidad perfecta, que han escuchado miles de españoles en Cataluña y en el resto de España, cuando este orador ha intervenido en manifestaciones políticas. Fué traduciéndole el discurso, de un modo primoroso, en inglés, Isabel de Palencia. Los aplausos nutridísimos cortaban las oraciones, gallardas y ansiosamente, como se cortan las cartas después de barajadas.

¿Qué dijo Marcelino Domingo? Dijo que la República Española había sido la república más generosa del mundo; la república que había perdonado la vida del rey y la del general Sanjurjo; la república de la libertad de cultos; la república que jamás fué persecutoria. ¿Y cómo se pagó la nobleza de la República? Con una sangrienta sublevación contra ella. Y el problema actual de España queda limitado a los que están dentro de la ley y a los que voluntariamente se han quedado fuera. Y algo hay a prueba hoy en España que no es precisamente su heroísmo, "es —dijo— la sensibilidad de to-

Una brigada municipal está treballant en la Gran-Via per alxampliar-la. Realment és, un encert, degut al gran trànzit de camions que passen per allí.

El Consell Municipal, tindrà que fer el mateix en la Plaça de la Independència, on el pas per al rodatge és molt estret, i mantes vegades perillós.

Aixamplant el carrer, naturalment que quedaria la Plaça més petita, allavors deuria pensar-se si la estatua del general Alvarez de Castro, es podria traslladar a un altre lloc o al Museu, i construir-hi una font artística.

NO DEIXEU d'admirar avui

TEATRE ALBENIZ

REBELION a BORDO

el film que supera en tècnica i grandiositat al famós «BEN-HUR»

INSTRUCCIÓ MILITAR

En compliment de l'ordenament de la Conselleria de Defensa de la Generalitat de Catalunya, tots els ciutadans de 21 a 30 anys, ambds inclosos, subjectes a la mobilització general decretada amb data 30 de setembre d'últim, hauran de presentar-se el dia 10 dels corrents, avui, a les 10 del matí, en el local situat a la Pujada de S. Domènec, conegut per l'Odeon, a fi d'aprendre la instrucció militar.

La Comissaria Delegada de la Generalitat a les terres de Girona es complia en adreçar una cordial salutació a tots els minyons de les Illes 1934 i 1935 que han acudit a aquesta ciutat, atenent les disposicions del Govern de la Generalitat.

En aquests moments d'alta transcendència històrica l'exemple de disciplina que estan donant aquests joves companys venint a incorporar-se al nou Exèrcit antifeixista mereix ésser remarcat com un auguri de proximitat de la victòria.

Aquesta Comissaria al adreçar aquesta afectuosa salutació es compta fent constar la seva confiança de que en les terres gironines s'han efectuant amb tota regularitat les operacions de la mobilització i que les mateixes comptaran amb l'entusiasme del fervor popular.

Nota del Conseller de Cultura:

En el desig de recomençar el més prompte el funcionament de les Colònies Escolars, fent, però, una selecció dels més necessitats, precisa portar cap una nova inscripció, puix que és una sortosa conseqüència de la crisi social produïda el 19 de juliol, han sofert un sensible canvi les condicions econòmiques de nombroses famílies que en cursos anteriors no havien zaven els serveis de tan necessària institució.

De consegüent, el Conseller de Cultura invita els pares dels menors assistents als Grups de Montjuïc, ex-Ave Maria i ex-Maristes de la Catedral, que es vegin obligats per un de les seves circumstàncies de família a que els seus fills concorrin a la Cantina Escolar, es presentin davant el Mestre respectiu a sol·licitar-ho durant el termini màxim de la present setmana.

Una vegada realitzada aquesta primera part de la tasca, es procedirà d'igual manera en els restants Grups Escolars.

Aquest matí, a les 11, ha passat per la nostra ciutat un tren que transportava una munició de joves antifeixistes francesos i belgues, en nombre de més d'un miler.

Han acudit a l'estació a saludar nombrosos ciutadans gironins...

els que hi h... Generalita... les Gómez... tantament i... Al seu pas... antifeixistes... venen a la... mostres del... passant tot... estat atur... cantonant vib... naris. Els comba... esta acomia... ments i visqu... El Comiss... una assab... per a estimu... que l'indus... de Pedret... d'aque... ara d'import... ministrament... la Guerra, ha... credit a favor... per la qual c... mentat indu... pregon d'aque... UNA DAT... no serà a v... cine... ESSEI... REBEL... El ferrocarr... al de facilit... ratjers a la... Amer el prop... d'apost el s... nari de trens... Tren espec... Surt de Giro... Amer a les 8... Tren núm... Surt d'Amer... rona a les 20... J. L... EX-AGREG... Gorja, N... CO... I... i... LOREN... TE... AVIS IMPO... ECONOMIO... Amb motiu... d'essa estrena... tació "REBE... gran especta... despertat... cinematogràfi... d'uns han fo... COMITE IL... esta fora pre... ANGLÉS tal c... part de públic... ferència per p... EN ESPANYO... EN COMITE... TACLES PUB... possible a con... en deu a tot... gestions pogu... treure a les... Abd doncs... de la VERSIO... de "REBELIO... tres dies per... aquesta form... projectada la... ESPANYOL... El Comitè... únicament p... AVUI NIT la... gies, pel moti... ne altres die... contrats amb... bogatera... M. Esperan... Prof... S'ofereix... cas... Nord, 10,

PER TELÈFON

BARCELONA

JUSTICIA

Barcelona, 10 — El Diari Oficial de la Generalitat publica una ordre de Justícia disposant que el jutge de primera instància de Girona passi a dependre d'aquell departament en comissió de servei.

AL·LOCUCIO

Madrid, 10. — Aquesta tarda, a les tres, davant el micròfon d'Unió Ràdio ha pronunciat una vibrant allocució d'rigida a tots els antifeixistes d'Espanya, Frederica Montseny, ministre de Sanitat.

NI UN SOL CENTIM OBTINDRIEN ELS REBELS DEL TRESOR NACIONAL

París, 10. — L'ambaixada del Govern espanyol a París h'apublicat una enèrgica nota contestant certes informacions tendencioses.

En aquest document es fa constar que el Govern continuarà la lluita contra el feixisme fins arribar a la victòria final. "El Govern disposa de grans reserves del Tresor nacional i els feixistes poden tenir la seguretat que no n'obtindran ni un sol centim. Abans que el Tresor caigui a les seves mans, seria llançat al mar."

MADRID

ELS FACCIOSOS NO PODRAN FORTIFICAR-SE

Alcubierre, 10. — Tot el dia d'ahir estiguérem recorrent el sector d'Osca. Per tot arreu els nostres milicians i soldats ens donaren la mateixa consigna de tranquil·litat. Solament a les línies de La Granja i a altres immediates a la capital d'Osca, es sentien lleugers troteigs entre els lluitadors de la República i les forces mercenàries del feixisme. Són petits combats que s'entaulen en intentar els facciosos qual-sevol moviment d'avituallament o fortificació. Els soldats i les nostres avançades sempre que descobreixen algun moviment de les forces enemigues els tirotegen

AVUI NIT AL TEATRE ALBENIZ serà un dia memorable, per honorar la seva pantalla la monumental presentació de REBELION A BORDO

un grandios esdeveniment artistic Més gran que « BEN-HUR » Més dramàtic que « BEN-HUR » Més humà que « BEN-HUR »

CAMBRA DEL VIATJANT I REPRESENTANT DE LES COMARQUES GIRONINES U. G. T.

Són convocats tots els socis de la Cambra del Viatjant i Representant de les Comarques Gironines, a l'Assemblea extraordinària que tindrà lloc diumenge dia 15 del corrent a les 10 del matí en el local de la Casa del Poble, Pau Casals, 9. No hi manqueu.

La Junta

Dr. F Font Miralles

Consultori de malalties de l'aparell digestiu i nutrició

RAIGS X

Avinguda Alvarez de Castro, 9, primer xamfrà Plaça Hospital

Consulta: dimarts, dijous i dissabtes de 3 a 6

Telèfon, 351

ENSENYAMENT

INSTITUT NACIONAL DE SEGON ENSENYAMENT DE GIRONA

Els alumnes de 6.è curs d'ensenyament oficial, col·legiat o lliure que tinguin assignatures pendents per a acabar el GRAU DE BACHILLER, de les quals estiguessin matriculats, podran efectuar l'examen de les matèxes el dia 14 del corrent mes de novembre.

Girona 9 de novembre del 1936. — La Direcció.

Notes pregades

SOCORS ROIG INTERNACIONAL Secció Catalana Comitè Local de Girona

EL S. R. I. AL FRONT D'OSCA

Anit van arribar els comissionats pel S. R. I. Comitè Local de Girona que anaren al front d'Osca a portar-hi un camió de queviures i diversos encàrrecs a milicians que lluiten en aquell sector.

Les mercaderies van poder ésser traslladades a primera línia de foc, i foren rebudes amb moltes mostres d'alegria pels milicians i caps, els quals testimoniaran el seu agruïment al poble de Girona i de Sant Gregori, els quals per mitjà del S. R. I. de la nostra ciutat els remetien tan necessària ofrena.

Els donatius rebuts i enviats en aquest carregament, són els següents:

Ajuntament de S. Daniel, quatre matassos, un coixí, dues mantes, quatre sacs de patates i un de mongetes.

Ramon Moratones, una bota de vi i una garrafa de vinagre.

Obrers de la farinera Xifra, un sac d'arròs.

Alexandre Vila, dues caixes de conserves.

Cafès Cornellà, 10 quilos de café.

Dalmau Carles Pla, 500 cartes, (papers i sobres).

Un del S. R. I., un impermeable.

Centre d'Unió Republicana, 12 equips complets per a milicians.

Grup Duran (S. R. I.), un cistell de bolets.

Miquel Clapsé, un sueter.

Miquel Sitjà, un abric i un impermeable.

Victor Auguet, 15 litres conyac i 15 litres d'anís.

S. A. Regàs, 15 litres conyac i 15 litres rom.

Successor de Jaume Catà, 15 litres conyac i 15 litres rom.

Maria Alcarà, una manta i un sueter.

C. A., tres mudes interiors de llana.

Ciseta, 12 garibaldines.

Joan Masó, 4 caixes tomates.

Joan Vila, 2 caixes pebrots i una de pomes.

Fil de N. Regàs, 15 litres conyac i 15 litres rom.

Ultra els materials esmentats, amb les quantitats recaptades el diumenge anterior amb les banderetes que posaren les companyes del S. R. I. es compraren gran quantitat de queviures i robes que completaren el carregament fins a quatre tonelades.

Col·laboraren materialment en aquesta obra els següents companys:

- Jovero 2'
- Victor Auguet 50'
- Joan Fabra 25'
- Josep Sugranyes 2'
- Maria Arquer 1'
- Francesc Massana; afavorit amb el quadre n.º 22 del sorteg do'bres d'art 5'
- Jordi Balaguer 4'70
- Joan Marull 10'
- Carme Pastor 0'50
- Pere Cerezo 25'
- Maria Salvat 0'25
- Joan Rigau (Salitja) 50'
- Ferran Solà 2'
- Joaquim Masgrau 2'
- Joan Castelló 2'
- Xavier Sánchez 14'

El Comitè Local de Girona del S. R. I. agraeix profundíssimament la col·laboració sincera i decidida que troba en tots els ciutadans de les nostres comarques i fent-se intèrpret dels sentiments dels nostres germans que lluiten contra els traïdors feixistes els fa patents una vegada més el seu reconeixement i la prometença també ferma i viril de què el feixisme no passarà.

JOVENTUT COMUNISTA IBERICA P. O. U. M.

Dijous dia 12 a les 9 del vespre, conferència sindical a càrrec del camarada Miquel Gayolà.

Tema: "La qüestió sindical abans i després del 19 de juliol".

L'acte tindrà lloc a l'estatje social del P. O. U. M., Ciutadans, 12.

Es prega a tots els afiliats l'assistència a aquest acte.

els que hi hem vist el Comissari de la Generalitat, M. Jordi Frigola, Carles Gómez, en representació de l'Ajuntament i altres personalitats.

Al seu pas per aquesta ciutat els antifeixistes francesos i belgues que venen a la nostra ajuda han donat mostres del més abrandat entusiasme, passant tot el temps que el comboi ha estat aturat a l'estació de Girona cantant vibrants himnes revolucionaris.

Els combatents antifeixistes han estat acomiadats amb forts aplaudiments i visques.

El Comissari de la Generalitat a Girona assabenta al públic en general, per a estimular i exemple de ciutadania, que l'industrial flequer Sr. Josep Rull, de Pedret (Girona), el qual acreditava d'aquesta Comissaria una factura d'import 111'15 pessetes, pel subministrament de pa als Refugiats de la Guerra, ha cedit la totalitat del seu crèdit a favor dels Hospitals de Sang; per la qual cosa es testimonia a l'ensenyament industrial l'agraïment més pregon d'aquesta Comissaria.

UNA DATA INOBLIDABLE A GIRONA

no serà a vui en la història de la cinematografia per ÉSSER ESTRENADA

REBELLION A BORDO

El ferrocarril d'Olot a Girona, per tal de facilitar la concurrència de viatgers a la fira que es celebrarà a Amer el proper dimecres, dia 11, ha disposat el següent servei extraordinari de trens.

Tren especial entre Girona i Amer. Sort de Girona a les 7'40 i arriba a Amer a les 8'40.

Tren núm. 9, entre Amer i Girona. Sort d'Amer a les 19'10 i arriba a Girona a les 20'10.

J. LLOBET
METGE
EX-AGREGAT DE L'HOSPITAL DE PARIS

Gorja, Nas i Orelles

CONSULTA:
11 a 1 matí
i 4 a 6 tarda

LORENZANA, 30 pral.
TELEFON, 391

TEATRES I CINEMES

AVIS IMPORTANA DEL COMITE ECONOMIC D'ESPECTACLES PUBLICS

Amb motiu de l'anunci de la grandiosa estrena de la monumental producció "REBELION A BORDO" és tan gran l'espectació i apassionament que ha despertat aquest aconeixement cinematogràfic, que nombrosos ciutadans han formulat davant d'aquest COMITE llur desig, uns de que la dita fora presentada directament en ANGLES tal com fou filmada; i altre part de públic manifesta la seva preferència per poder-la veure DOBLADA EN ESPANYOL.

EL COMITE ECONOMIC D'ESPECTACLES PUBLICS sempre atent en lo possible a complaure al públic al qual es deu a tot hora, ha fet les degudes gestions poguent aconseguir el complaure a les dues tendències.

Així doncs, avui nit, serà estrenada la VERSIO DIRECTA EN ANGLES de "REBELION A BORDO" i els altres dies per als que està anunciada aquesta formidable pel·lícula serà projectada la versió DOBLADA EN ESPANYOL.

El Comitè ha de fer remarcar que únicament podrà ésser presentada AVUI NIT la versió directa en angles, pel motiu de no poder disposar-se altres dies, degut a compromisos contractats amb anterioritat per la casa logatera.

M. Esperança Vilagran Quintana
Professora de Piano

S'ofereix per a donar lliçons a casa i a domicili.

Nord, 10, 2.º a. - GIRONA

El ministre de Justícia estigué a l'Audiència on fou rebut pels magistrats i membres del Col·legi d'Advocats.

Visità el Departament i instal·là el seu despatx al Saló del President. Les sales de l'Audiència han estat habilitades per al Tribunal Suprem.

El senyor Martínez Barrio, després de conversar amb el senyor Largo Caballero, ho féu, a l'Ajuntament, amb l'alcalde; després dinà a l'Hotel Anglès amb Prieto.

L'ARRIBADA DEL GOVERN DE LA REPUBLICA A VALENCIA ES ACOLLIDA AMB GRAN ENTUSIASME

València, 10. — En aquesta ciutat ha estat acollida magníficament i amb terrosos entusiasmes l'arribada del Govern de la República, el qual fou objecte del testimoni d'afecte a tots els ministres i particularment Indaleci Prieto. Aquest acompanyat de l'alcalde Cano Coloma, ha passejat a peu aquest matí per la capital.

MARTINEZ BARRIO I PRIETO DINAREN JUNTS

València, 10. — El senyor Martínez Barrio, després de visitar el cap del Govern estigué a l'Ajuntament on conferencià amb l'alcalde.

Després dinà amb el ministre de Marina i Aire, senyor Prieto.

ES REUNEIX EL CONSELL

València, 10. — A les quatre de la tarda quedà reunit el Consell de Ministres a la Residència, sota la presidència del senyor Largo Caballero.

Al matí funcionaren perfectament els serveis de la Presidència i Ministeri de la Guerra al palau de l'ex-marquès de Benicarló.

El senyor Largo Caballero rebé algunes comissions i representacions que li testimoniaran la seva adhesió increbantable.

També ha rebut el cap del Govern els ministres d'Estat, Marina i Aire i Instrucció Pública i el cap d'Estat Major.

Demà es publicarà la "Gaceta de la República", editat, com hom sap en aquesta capital.

LA "GACETA DE LA REPUBLICA" SORTIRA A VALENCIA

Madrid, 10. — La "Gaceta de Madrid" d'ahir diumenge publica les següents disposicions:

Presidència. — Decret que disposa que mentre continuï la residència del Govern a València, deixi de publicar-se la "Gaceta de Madrid", a la qual substituirà per a tots els seus efectes la "Gaceta de la República", que s'editarà i es datarà a València.

Treball i Previsió. — Decret admetent la dimissió del càrrec de sots-secretari d'aquest Departament a Francesc Senyal i Ferrer.

Altre decret nomenant per a l'esmentat càrrec Ramon Lamonedà Fernández.

Indústria i Comerç. — Decret admetent la dimissió del càrrec de sots-secretari d'aquest Ministeri a Ramon Lamonedà i Fernández i altre decret nomenant per a exercir aquest càrrec a Pere Canet i Barceló.

Ultima hora

En el moment de procedir a la tirada de "L'AUTONOMISTA" no havíem rebut la conferència de Madrid, però hem parlat amb el ciutadà Artemi Aiguader, conseller de Governació i ens ha dit esquètiament hi ha molt bones notícies de Madrid, els detalls de les quals, dintre poc els donarà.

Bones notícies!
NO PASSARAN!

Cuideu - vos l'estómac perquè és la base de la vostra salut

Jo vaig patir com vós, però em va curar el DIGESTÓNICO

del Dr. Vicente

ES VEN A LES FARMACIES

CAMARADAS:

A beneficio de las Milicias Populares que en defensa de las libertades del pueblo combaten en el frente de batalla contra el fascio imperialista, cedemos, a partir de hoy, el 50 por 100 de lo que produzca la venta de las siguientes obras, originales del popular Juan García Morales, el cura del pueblo que tan brillantes campañas viene realizando en las columnas de «Heraldo de Madrid» contra el fascismo y en favor de los humildes:

- HIPOCRITAS, FARSANTES, FARISEOS . . . Ptas. 1'50
- TRES AÑOS DE LUCHA . . . » 2'00
- EL CRISTO ROJO . . . » 3'00
- ATISBOS . . . » 3'00

ANTIFASCISTAS, comprad estas obras y no solamente con ello contribuiréis a beneficio de las Milicias sino que os haréis con obras de positivo valor y actualidad.

Punto de venta:
CENTRO DE SUSCRIPCIONES DE VICENTE Y RICARDO CAMPS Anselmo Clavé, 20, (bajos). — GERONA

ESPORTIVES

FUTBOL

DE FIGUERES

U. E. Figueres, 3 - Olot F. C. 4
U. E. Rubí - Costa Brava de Port-
Bou "suspès".

Classificació

Olot F. C.	2	2	0	0	9	5	4
U. E. Figueres	1	0	0	1	3	4	0
C. B. de Port-Bou	1	0	0	1	2	5	0
U. E. Rubí	0	0	0	0	0	0	0

El partit Figueres-Olot

Anàrem al camp Municipal d'Esports amb un pessimisme gran, i una ferma i dolorosa convicció: que perderiem el partit amb l'Olot tot i jugant en terreny propi. Fòrem uns quinze companys que pronosticàiem el resultat d'aquest partit, cap de nosaltres, però, l'endevinàrem, i l'únic que s'hi apropà més fou el nostre: Olot, 3 - Figueres, 2.

Encertàrem la victòria olotina, i l'encertàrem per la mínima diferència que pronosticàrem. Ara no és hora de lamentacions ni excuses, ara, lamentablement, succeeix el que relatàrem en més d'una ocasió des d'aquestes planes de "L'Autonomista". Quan el blat és ros és l'hora de segar-lo, no precisament quan ja hi ha passat el vent i ha fet caure el fruit, car aleshores és massa tard. Quan és l'hora és l'hora. Començà el partit amb forta empenta olotina, demostrant aquest equip, posseir un bon conjunt en totes les seves

ratlles. Combinació, entusiasme i forta voluntat, sense gens de deialliment. fruit d'això, foren els quatre gols assolits, tots ells, si un de bonic, l'altre encara més. Fi del primer temps: Olot, 4 Figueres, 0. Descans. Descens dels socis, lamentacions, pessimisme.

Reemprès el joc es veu que l'Olot intenta fer joc defensiu, deixant de banda l'ofensiu. Això fa que els locals passin de dominats a dominadors i obtinguin tres gols per obra d'un xut de Baró a porta i desviat més a l'angle per Arzia. El segon gol fou producte d'un córner tirat per Baró i endinsat a la xarxa per Vila. I el tercer i últim l'obtingué Vila d'un córner directe. En aquest temps els figuerencs bregaren de valent, degut, com hem dit, a què els olotins es reservaren. En resum, una primera part fantàsticament jugada per part dels olotins, i un defalliment gran i migrada actuació dels figuerencs. La segona part, com hem dit ja, de joc defensiu i reservat per part de l'Olot, la qual cosa afavorí els figuerencs per obtenir tres gols. En aquesta part i degut al ja exposat, el Figueres es multiplicà en gran manera, posant tota la seva voluntat en les jugades. Primer partit de campionat, primera derrota i primer desengany, se-

Bonaventura.

J.M. BUTIÑA GUIMERA

METGE CIRURGIÀ

MEDICINA GENERAL
MALALTIES DE L'APARELL
DIGESTIU

HORES DE CONSULTA:

D'11 a 1 del matí i de
4 a 6 de la tarda.

CONTRACTES PER IGUALES

Carrer de les Hortes, 18, 1.º 2.º

TELÉFON. 143
GIRONA

Bosch Masgrau J.M.

METGE

TISIÒLEG DE L'HOSPITAL DE LES
COMARQUES GIRONINES

MEDICINA GENERAL
MALALTIES DEL COR
I PULMONS.

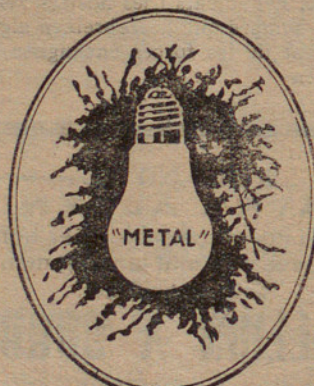
CONSULTA:

D'11 a 1 del matí i de 4 a 6 de la tarda

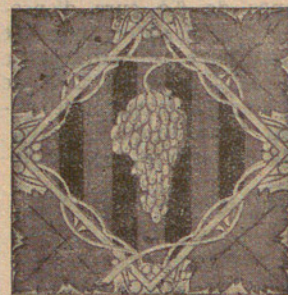
Plaça de l'Oli, 2, pral. — GIRONA

TELÉFON. 251

MARCA DE GRAN P ESTICI

DEMANEU-LA ARREU

VINS SELECTES Conca del Gayà

PROVEU-LOS I ELS ADOPTAREU
Celler Cooperatiu del Sindicat
Agrícola de Vilarrodona

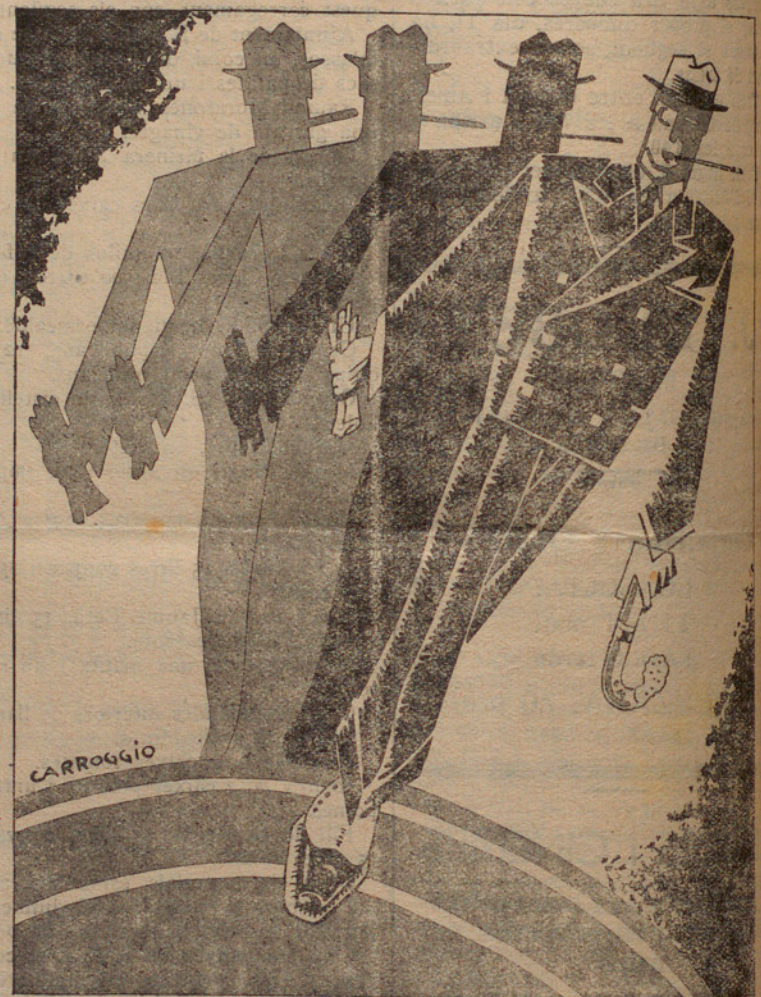
DIPÓSIT EXCLUSIU:

COLMADO CANADELL

Sols és lligitim el que porta el precinte amb el seu escut.
COMPTE AMB LES IMITACIONS.

HIVERN...

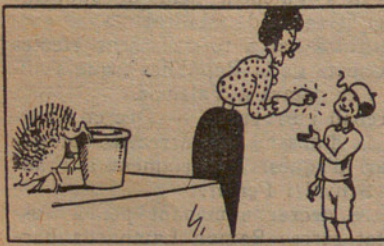
VEGI VD. L'EXTENS I VARIATS ASSORTITS EN
GENBRES PER A LA PRESENT TEMPORADA
TRAJOS I ABRICS D'IMMILLORABLE QUALITAT.
SEMPRE EL MES NOU. — ELS MILLORS PREUS

SASTRERIA QUINTANA
PLAÇA de les CASTANYES

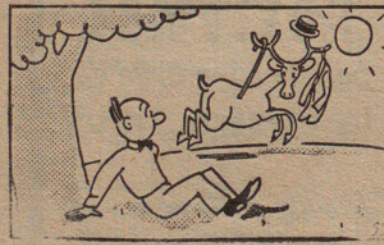
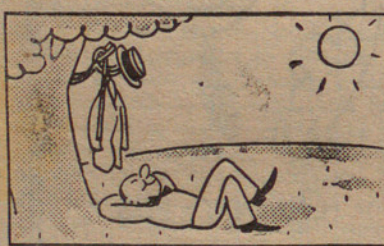
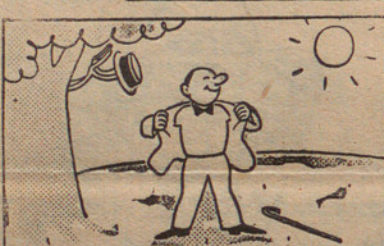
DIBUIXOS DE "L'AUTONOMISTA"

TRIP TRAP

El cactus misteriós.

TRIP TRAP

Una petita aventura d'estiu.

FULLETO DE L'AUTONOMISTA

Núm. 265

R. ORTEGA Y FRIAS

La Casa de Tócame-Roque

(Con autorización de la Editorial Castro, S. A, Carabanchel Bajo, Madrid)

—Supongo que esa declaración necesita pruebas.
—Las tengo.
—Entonces...
—Ha dicho más y de mayor interés el herido.
—¿De mayor interés.
—Sí.
—No adivino...
—Porque sois demasiado noble. Jacinto inclinó la cabeza.
Su instinto le anunciaba algo muy horrible.
El señor de Bustamante, con tanta gravedad como frialdad, prosiguió diciendo:
—Ya sabemos por qué don Pedro de Meneses tenía tanto empeño en que muriese Tomás.
—Don Andrés...
—Seguid escuchando.
—Decid.
—El hombre que ha querido arrebatarnos el corazón de doña Inés...
—¡Oh!...
—El que os tendió un lazo para poner fin a vuestra existencia, no es don

Pedro de Meneses.
—¿Que mi rival no es mi tío! ...
—No, puesto que vuestro noble tío dejó de existir hace más de un año, y el que con su nombre se presenta...
—¿Señor de Bustamante! —gritó el mancebo.
Fijó una mirada de ansiedad indescriptible en el alcalde.
Lo que sentía Jacinto no tiene explicación.
A pesar de toda su inteligencia, no acababa de comprender.
—Estáis aturrido, trastornado.
—Estoy loco... ¿No os burláis de mí?
—Haced un esfuerzo, porque nunca como ahora habéis necesitado la calma.
—¡Dios mío! —exclamó el mancebo. Y se oprimió las sienes.
Sentía como si su cabeza fuese a estallar.
Don Andrés añadió:
—Nadie más que Tomás sabía que vuestro tío murió. Ese miserable que se nos ha presentado con el ilustre

nombre de don Pedro de Meneses, era un criado del hermano de vuestro padre.
Sintió el mancebo que su sangre se encendía.
Dió un paso hacia la cama; pero se detuvo.
Su rostro estaba lívido y desfigurado. Corrientes de fuego se escapaban de sus ojos.
Ya no debía detenerlo ninguna consideración, y anhelaba castigar al miserable que había usurpado, no solamente sus bienes, sino su ilustre nombre.
Deseaba castigarlo, pero le parecía una cobardía entregarlo a los tribunales.
Exagerados eran los escrúpulos del mancebo.
—¿Aun no habéis comprendido? —le preguntó el alcalde.
Jacinto elevó al cielo una mirada de dolor, de desesperación, y dijo con voz reconcentrada:
—Yo castigaré a ese miserable. Lo buscaré y lo encontraré aunque se oculte en las entrañas de la tierra.
—También lo buscará la justicia.
—¿Que no es el hermano de mi padre!...
—Como que es un amigo de Tomás.
—Y el villano debe haberse reído de mí...
—¿Aún lo protegeréis?
—Protegerlo...
—Pues bien, señor Jacinto, en nombre del rey os mando que digáis d'n-

de se encuentra ese hombre.
El mancebo se pasó las manos por la frente.
Hizo un esfuerzo sobrehumano. Levantó la cabeza con altivez. Fijó en el señor de Bustamante una mirada profunda, y le dijo:
—Caballero, no soy delator.
—Deliráis.
—Me llamo Meneses.
—Os extravía vuestra indignación as, como el dolor os ha extraviado otras veces.
—Pues si estoy loco...
—Sí, deliráis.
—Dejadme.
—El criminal no se encuentra en su casa.
—Buscadlo.
—He venido para daros a conocer la situación.
—Ya la conozco.
—No estábais solo.
—Caballero...
—¿Quién se encontraba aquí cuando hemos llegado?
—Viéndolo estáis.
—Aun no he registrado, y por consiguiente no he podido verlo.
—Registrad mi habitación...
—¿Tenéis algún privilegio?
—No; pero eso me ofende.
—Lo siento, señor Jacinto.
—Sin embargo...
—Soy e l'alcalde de Casa y Corte, y en nombre del rey os mando callar.
—¡Oh!...
—Tampoco os moveréis de aquí.

Al decir esto, el alcalde fué hasta la puerta, la abrió y llamó a los alguaciles que en el corredor habian quedado.
—Registraréis hasta el último rincón —les dijo.
No de miedo, sino de ira temblaba el amante de doña Inés.
El doctor y don Juan continuaban inmóviles y silenciosos.
Nada les estaba permitido decir en aquellos momentos.
Obedecieron los corchetes.
No tuvieron que trabajar mucho, porque principiaron por mirar debajo de la cama.
—Aquí hay un hombre —dijo uno de ellos.
—Sacadlo si no quiere salir. Asomó la cabeza el criminal.
Abriáanse desmesuradamente sus ojos. Sus pupilas estaban dilatadas. Su respiración era desigual y trabajosa.
Temblaba convulsivamente.
¿Qué había sido de su valor?
Salió, se puso en pie y se apoyó en el lecho, porque le faltaban las fuerzas.
Aun conservaba en la diestra el puñal sin que él mismo se aperciese de esta circunstancia.
Quedó inmóvil.
—¿Quién sois? —le preguntó don Andrés.
—Ya lo sabéis —balbuceó el asesino.
—¡Oh! —exclamó el mancebo— Si no estuviérais en poder de la justicia...